

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2023/387**(2023. gada 20. februāris),****ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to munīciju, lai samazinātu to novirzīšanas un nelikumīgas nodošanas risku ("iTrace V")**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) 2016. gada ES Globālajā Eiropas Savienības ārpolitikas un drošības politikas stratēģijā ("ES Globālā stratēģija") uzsvērts, ka Savienība veicinās mieru un garantēs savu pilsoņu un teritorijas drošību un pastiprinās savu ieguldījumu kolektīvajā drošībā. Tā arī stingri atbalsta daudzpusējas atbrūošanās, neizplatīšanas un ieroču kontroles līgumu un režīmu pilnīgu īstenošanu un izpildi un aicina uz "ierocu pārrobežu izsekošanu", atzīstot, ka Eiropas drošība ir atkarīga no sekmīgākiem un kopīgiem iekšējo un ārējo apdraudējumu un problēmu izvērtējumiem.
- (2) ES 2018. gada 19. novembra stratēģijā "Ieroču drošība un iedzīvotāju aizsardzība – ES stratēģija pret nelikumīgiem šaujammieročiem, kājnieku ieročiem un vieglajiem ieročiem un to munīciju" ("ES VIKI stratēģija") ir uzsvērts, ka nelikumīgi šaujammieroči, kājnieku ieroči un vieglie ieroči ("VIKI") joprojām veicina nestabilitāti un vardarbību Savienībā, tās tuvākajos kaimiņreģionos un pārējā pasaulē. ES VIKI stratēģijā ir izklāstīts Savienības rīcības ietvars nolūkā risināt minētos problēmjautājumus un pausta apņemšanās atbalstīt pētniecību, kuras mērķis ir noteikt nelikumīgo VIKI izcelsmi konflikta zonās, piemēram, *Conflict Armament Research* projektu *iTrace*.
- (3) Parasto ieroču un munīcijas nelikumīga ražošana, nodošana un aprīte un to pārmērīga uzkrāšana un nekontrolēta izplatīšana vairo nedrošību Eiropā un tās kaimiņreģionos, kā arī daudzos citos pasaules reģionos, saasinot konfliktus un kavējot miera veidošanu pēckonflikta apstākļos, tādējādi nopietni apdraudot mieru un drošību Eiropā.
- (4) ES VIKI stratēģijā apliecināts, ka Savienība atbalstīs to ANO ekspertu grupu darbu, kas uzrauga ieroču embargo, un ka tā ieroču eksporta kontroles nolūkos apsvērs veidus, kā uzlabot piekļuvi to konstatējumiem par ieroču novirzīšanu un par nelikumīgiem šaujammieročiem un VIKI.
- (5) Ar 2001. gada 20. jūlijā pieņemto ANO Rīcības programmu par VIKI nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, apkarošanu un izskaušanu visos aspektos ("ANO Rīcības programma") visas ANO dalībvalstis ir apņēmušās novērst VIKI nelikumīgu tirdzniecību vai to novirzīšanu neatļautiem saņēmējiem un, kad tās izvērtē pieteikumus eksporta atļauju saņemšanai, jo īpaši ņem vērā risku, ka VIKI var tikt novirzīti nelikumīgai tirdzniecībai.
- (6) ANO Ģenerālā asambleja 2005. gada 8. decembrī pieņēma Starptautisko instrumentu, lai valstis varētu laikus un droši identificēt un izsekot nelikumīgus VIKI.
- (7) Trešajā ANO Rīcības programmas pārskatīšanas konferencē, kas notika 2018. gadā, visas ANO dalībvalstis apstiprināja savu apņemšanos mudināt valstis nelikumīgu VIKI, tostarp to, kas atrasti konflikta un pēckonflikta situācijās, izsekošanas gaitā aplūkot ierakstus valstī, kurā kājnieku vai vieglais ierocis tika atrasts, un/vai apspriesties ar minētā ieroča ražošanas valsti. Turklāt 2022. gadā notikušās Astotās reizi divos gados sasauktās valstu sanāksmes, ko rīko nolūkā izskatīt, kā tiek īstenota ANO Rīcības programma, galīgajā ziņojumā ir norādīts, cik svarīgi ir izstrādāt vai izveidot stingru valsts tiesisko regulējumu VIKI marķēšanai, reģistrēšanai un izsekošanai saskaņā ar Starptautisko izsekošanas instrumentu, lai novērstu un apkarotu VIKI novirzīšanu un nelikumīgu starptautisku nodošanu neatļautiem saņēmējiem.

- (8) 2014. gada 24. decembrī spēkā stājās Ieroču tirdzniecības līgums ("ITL"). ITL mērķis ir iedibināt visaugstākos iespējamus kopīgos starptautiskos standartus, ar ko regulētu parasto ieroču starptautisko tirdzniecību vai uzlabotu tās regulējumu, novērst un izskaust parasto ieroču nelikumīgu tirdzniecību un novērst to novirzīšanu. Savienībai būtu jāpalīdz visām ANO dalībvalstīm, tām īstenojot efektīvas ieroču nodošanas kontroles, lai nodrošinātu, ka ITL ir, cik vien iespējams, efektīvs, jo īpaši attiecībā uz tā 11. panta īstenošanu.
- (9) Savienība iepriekš atbalstīja *iTrace* ar Padomes Lēmumiem 2013/698/KĀDP⁽¹⁾, (KĀDP) 2015/1908⁽²⁾, (KĀDP) 207/2283⁽³⁾ un (KĀDP) 2019/2191⁽⁴⁾ (*iTrace I, II, III un IV*), un tā vēlas atbalstīt *iTrace V*, šā globālā mehānisma ziņošanai par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to municiju piekto posmu, lai sekmētu Eiropas kolektīvo drošību, kā prasīts ES Globālajā stratēģijā,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Lai īstenotu ES Globālo stratēģiju, Padomes Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP⁽⁵⁾, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Lēmumu (KĀDP) 2019/1560⁽⁶⁾ un 2018. gada ES VIKI stratēģiju, un sekmētu mieru un drošību, Savienības atbalstāmajam projekta darbībām ir šādi konkrēti mērķi:

- turpināt uzturēt lietošanā vienkāršu globālu informācijas pārvadības sistēmu attiecībā uz novirzītiem vai nelikumīgi tirgotiem parastajiem ieročiem un to municiju (*iTrace*), kas dokumentēti konfliktu skartās teritorijās, nolūkā sniegt atbilstīgu informāciju politikas veidotājiem, parasto ieroču kontroles ekspertiem un parasto ieroču eksporta kontroles amatpersonām tādu efektīvu, uz pierādījumiem balstītu stratēģiju un projektu izstrādei, kas vērsti pret parasto ieroču un to municijas nelikumīgu izplatīšanu,
- apmācīt un mentorēt valstu iestādes konfliktu skartās valstīs nolūkā izveidot ilgtspējīgas valsts nelikumīgo parasto ieroču identifikācijas un izsekošanas spējas, veicināt stabilu sadarbību ar projektu *iTrace*, labāk apzināt prioritātes attiecībā uz fizisko drošību un krājumu pārvaldību (PSSM), efektīvāk formulēt valsts prasības attiecībā uz ieroču kontroli un atbalstu tiesībaizsardzībai, īpaši Savienības finansētas iniciatīvas, piemēram, Interpola nelikumīgo ieroču reģistra un meklēšanas pārvaldības sistēma (*iARMS*) un Eiropas Savienības Aģentūras tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropola) darbības, un stiprināt dialogu ar ES misijām un iniciatīvām,
- palielināt izpēti uz vietas biežumu un ilgumu attiecībā uz parastajiem ieročiem un to municiju, kas ir nelikumīgā aprītē konfliktu skartās teritorijās, nolūkā generēt *iTrace* datus atbilstīgi skaidrām prasībām, ko izteikušas dalībvalstis un Savienības delegācijas,
- pielāgotā veidā atbalstīt dalībvalstu ieroču eksporta kontroles iestādes un ieroču kontroles politikas veidotājus, tostarp ar *iTrace* projekta darbinieku atkārtotām konsultatīvām vizītēm dalībvalstu galvaspilsētās, ar 24 stundu palīdzības dienestu nolūkā sniegt tūlītējus padomus par riska novērtēšanu un pret novirzīšanu vērstām stratēģijām, ar drošu fiksēto un mobilo infopaneļu lietojumprogrammu uzturēšanu nolūkā sniegt tūlītējus paziņojumus par novirzīšanu, kas notikusi pēc eksporta, un ar to, ka pēc dalībvalstu pieprasījuma *iTrace* projekta darbinieki tām nodrošina pēcnosūtīšanas verifikāciju,

⁽¹⁾ Padomes Lēmums 2013/698/KĀDP (2013. gada 25. novembris), ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem kājnieku ieročiem un viegliem ieročiem un citiem nelikumīgiem parastajiem ieročiem un municiju ar mērķi samazināt to nelikumīgas tirdzniecības risku (OV L 320, 30.11.2013., 34. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/1908 (2015. gada 22. oktobris), ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem kājnieku ieročiem un viegliem ieročiem un citiem nelikumīgiem parastajiem ieročiem un municiju ar mērķi samazināt to nelikumīgas tirdzniecības risku (*iTrace II*) (OV L 278, 23.10.2015., 15. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2017/2283 (2017. gada 11. decembris), ar ko atbalsta vispārēju mehānismu ziņošanai par nelikumīgiem kājnieku un vieglajiem ieročiem un citiem nelikumīgiem parastajiem ieročiem un municiju, lai mazinātu to nelikumīgas tirdzniecības risku (*iTrace III*) (OV L 328, 12.12.2017., 20. lpp.).

⁽⁴⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/2191 (2019. gada 19. decembris), ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to municiju, lai samazinātu to novirzīšanas un nelikumīgas nodošanas risku (*iTrace IV*) (OV L 330, 20.12.2019., 53. lpp.).

⁽⁵⁾ Padomes Kopējā nostāja 2008/944/KĀDP (2008. gada 8. decembris), ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 335, 13.12.2008., 99. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2019/1560 (2019. gada 16. septembris), ar kuru groza Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP, ar ko izveido kopīgus noteikumus, kas reglamentē militāru tehnoloģiju un ekipējuma eksporta kontroli (OV L 239, 17.9.2019., 16. lpp.).

- palielināt informētību, īstenojot saskares pasākumus saistībā ar projekta konstatējumiem, popularizēt *iTrace* mērķi un pieejamās funkcijas starptautiskās politikas un valstu politikas veidotājiem, parasto ieroču kontroles ekspertiem un ieroču eksporta licencēšanas iestādēm un uzlabot starptautiskās spējas pārraudzīt parasto ieroču un to munīcijas, kā arī saistītu materiālu nelikumīgu izplatīšanu, kā arī palīdzēt politikas veidotājiem apzināt starptautiskās palīdzības un sadarbības prioritārās jomas un samazināt parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanas risku,
 - balstoties uz datiem, kas iegūti, veicot izmeklēšanas uz vietas, un ievietoti *iTrace* sistēmā, sniegt ziņojumus par svarīgiem politikas jautājumiem attiecībā uz konkrētām jomām, kurām būtu jāpievērš uzmanība starptautiskā līmenī, tostarp par nozīmīgākajiem parasto ieroču un to munīcijas nelikumīgas tirdzniecības modeļiem un nelikumīgi tirgotu parasto ieroču un to munīcijas, kā arī saistītu materiālu reģionālo sadalījumu, un
 - sadarbībā ar dalībvalstīm un trešām valstīm pastāvīgi izsekot parastos ieročus un to munīciju, jo tas ir efektīvākais veids, kā pēc iespējas pilnīgi konstatēt un verificēt mehānismus, kas stāv aiz parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanas neatļautiem lietotājiem; izsekošanu papildinās turpmākas izmeklēšanas, kas būs koncentrētas uz to cilvēku, finanšu un loģistikas tīklu identificēšanu, kas stāv aiz nelikumīgām parasto ieroču nodošanām.
2. Detalizēts projekta apraksts ir izklāstīts šā lēmuma pielikumā.

2. pants

1. Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos ("AP") atbild par šā lēmuma īstenošanu.
2. Lēmuma 1. pantā minētā projekta tehnisko īstenošanu veic *Conflict Armament Research Ltd. (CAR)*.
3. CAR savus uzdevumus pilda AP uzraudzībā. Minētajā nolūkā AP noslēdz vajadzīgās vienošanās ar CAR.

3. pants

1. Finanšu atsauces summa 1. pantā minētā projekta īstenošanai ir 6 200 000 EUR. Kopējais paredzētais budžets visam projektam ir 8 806 101,20 EUR, ko nodrošina ar CAR un Vācijas Federālā ārlietu biroja sniegtu līdzfinansējumu.
2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā norādītās summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.
3. Komisija uzrauga 1. punktā minētās finanšu atsauces summas pareizu pārvaldību. Minētajā nolūkā Komisija noslēdz vajadzīgo līgumu ar CAR. Minētajā nolīgumā paredz, ka CAR ir jānodrošina Savienības ieguldījumu pamanāmība, kas atbilst ieguldījuma apjomam.
4. Komisija cenšas 3. punktā paredzēto nolīgumu noslēgt pēc iespējas drīz pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Komisija informē Padomi par visām grūtībām minētajā procesā, kā arī par minētā nolīguma noslēgšanas datumu.

4. pants

1. AP ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, izmantojot regulārus ceturkšņa aprakstošus pārskata ziņojumus, ko sagatavo CAR. Padomes veiktā izvērtēšana balstās uz minētajiem ziņojumiem. Lai palīdzētu Padomei izvērtēt šā lēmuma rezultātus, projekta ietekmes izvērtēšanu veic ārēja vienība.
2. Komisija ziņo par 1. pantā minētā projekta finanšu aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.
2. Šis lēmums zaudē spēku pēc 36 mēnešiem pēc 3. panta 3. punktā minētā nolīguma noslēgšanas dienas. Tomēr, ja minētajā laikposmā nolīgums nav noslēgts, šis lēmums zaudē spēku pēc sešiem mēnešiem pēc tā stāšanās spēkā.

Briselē, 2023. gada 20. februārī

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*
J. BORRELL FONTELLES

PIELIKUMS

PROJEKTA DOKUMENTS

Rīcība, ar ko atbalsta globālu ziņošanas mehānismu par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un munīciju ar mērķi samazināt to novirzīšanas un nelikumīgas nodošanas risku

("iTrace V")

iTrace globālais mehānisms ziņošanai par parastajiem ieročiem un to munīciju**1. Vispārīga informācija un pamatojums KĀDP atbalstam**

- 1.1. Šā lēmuma pamatā ir vairāki secīgi Padomes lēmumi cīņai pret parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanas un nelikumīgas tirdzniecības destabilizējošo ietekmi konfliktu skartajās teritorijās, proti, lēmumi 2013/698/KĀDP, (KĀDP) 2015/1908, (KĀDP) 2017/2283 un (KĀDP) 2019/2191, ar kuriem tika izveidots un pastiprināts iTrace globālais mehānisms ziņošanai par parastajiem ieročiem un to munīciju.

Parasto ieroču un to munīcijas nelikumīga izplatīšana ir svarīgs factors, kas grauj valstu stabilitāti un saasina konfliktus, un tādējādi nopietni apdraud mieru un drošību. Kā norādīts ES VIKI stratēģijā, nelikumīgi šaujamo ieroču un VIKI joprojām veicina nestabilitāti un vardarbību Savienībā, tās tuvākajos kaimiņreģionos un pārējā pasaulē. Nelikumīgi kājnieku ieroči veicina globālo terorismu un konfliktus, kavējot Savienības attīstības un križu pārvarēšanas, humānās palīdzības un stabilizācijas centienus vairākās vietās Savienības kaimiņreģionos un Āfrikā. Savienībā nelikumīgi šaujamo ieroču nepārprotami ietekmē iekšējo drošību, veicinot organizēto noziedzību un nodrošinot teroristiem līdzekļus uzbrukumu veikšanai Eiropas teritorijā. Nesenie iTrace projekta konstatējumi Afganistānā, Irākā, Lībijā, Sirijā, Ukrainā un Jemenā un saistībā ar citiem konfliktiem Savienības ārējo robežu tuvumā apstiprina ES VIKI stratēģijā apgalvoto.

To darbību ietvaros, kuras veic saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2019/2191, tika gūts apliecinājums tam, ka iTrace ir globāla konflikta iesaistītu ieroču pārraudzības iniciatīva. iTrace projekts ir darbojies vairāk nekā 40 valstīs, kuras skāris konflikts, tostarp Āfrikā, Tuvajos Austrumos, Centrālāzijā, kā arī Dienvidāzijā un Austrumāzijā, un ar to ir izveidots pasaulē lielākais publiskais novirzītu parasto ieroču un to munīcijas repositorijs, lai atbalstītu valstis to centienos atklāt novirzīšanu un vērsties pret to atbilstīgi saistībām, kas paredzētas Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP (konsolidētā redakcija) 7. kritērijā un Ieroču tirdzniecības līguma (ITL) 11. pantā. Tas paredz precīzu ziņošanu par ieroču un to munīcijas novirzīšanu, kuras rezultātā tie nonāk pie bruņotu nemiernieku un teroristu spēkiem, kuri apdraud Savienības drošību, tostarp Islāma Magribas *Al Qaeda* un *Daesh* / Islāma valstij, un tas, ievērojot konfidencialitāti un bez kavēšanās, brīdina dalībvalstu eksporta kontroles iestādes par riskiem, kas izriet no novirzīšanas, kura notikusi pēc eksporta; tas sniedz ES delegācijām un dalībvalstu diplomātiskajām misijām konfliktu skartajos reģionos kritisku, reāllaika informāciju par ieroču nelikumīgu tirdzniecību un konflikta dinamiku. Tas nodrošina integrētu pieeju tam, lai veicinātu informētību par ieroču kontroli un par pasākumiem, kas vērsti pret novirzīšanu, balstoties uz ziņu mediju līdzsvarotu un atbildīgu iesaisti globālā mērogā.

- 1.2. Tomēr dalībvalstis iTrace projektam pastāvīgi adresē aicinājumus informāciju valsts ieroču eksporta licencēšanas iestādēm sniegt tieši un klātienē (tostarp rīkojot biežus apmeklējumus galvaspilsētās, it īpaši pēc Covid-19 ceļošanas ierobežojumu atcelšanas) un divpusēji nodrošināt plašāku resursu klāstu dalībvalstu ieroču eksporta kontroles politikas veidotājiem.

Tādēļ šā lēmuma mērķis ir turpināt un pastiprināt Lēmumā (KĀDP) 2019/2191 paredzētā projekta darbu, Savienības politikas veidotājiem, ieroču kontroles ekspertiem un ieroču eksporta kontroles amatpersonām papildus nodrošināt sistemātiski apkopotu nozīmīgu informāciju, kas tiem palīdzēs izstrādāt efektīvas un uz pierādījumiem balstītas stratēģijas cīņai pret parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanu un nelikumīgu izplatīšanu, lai tādējādi uzlabotu starptautisko un reģionālo drošību. Tādējādi ar šo lēmumu viņiem arī turpmāk tiks palīdzēts sekmīgi reaģēšanas stratēģiju apvienot ar adekvātu preventīvu rīcību, lai vērstos pret nelikumīgu piedāvājumu un pieprasījumu, kā arī nodrošināt efektīvu parasto ieroču kontroli trešās valstīs.

- 1.3. Šis lēmums paredz turpināt uzturēt un vēl vairāk pastiprināt publiski pieejamo *iTrace* globālo sistēmu ziņošanai par ieročiem. Lēmumā (KĀDP) 2019/2191 uzskaitītos projektus pastiprinās šādi: 1) palielinot to misiju biežumu un ilgumu, kuras paredzētas, lai vāktu datus par nelikumīgu parasto ieroču piegādēm konfliktu skartajos reģionos; 2) īpaši pielāgojot dalībvalstīm sniegto atbalsta pasākumu kopumus, tajos ietverot tiešas konsultācijas, pielāgotus datus un iznākumus, palīdzības dienestu 24 stundas diennaktī un pēcnosūtīšanas verifikācijas pienākumus; un 3) īstenojot valsts iestādēm paredzētu apmācību un mentorēšanu konfliktu skartajās valstīs, lai izsekotu to teritoriālajā jurisdikcijā atrastus vai konfiscētus nelikumīgus parastos ieročus, izveidotu pret novirzīšanu vērstas spējas, tostarp izsekošanas spējas Starptautiskā izsekošanas instrumenta (SII) ietvaros, pastiprinātu ieroču pārvaldību, tostarp uzskaiti, un veicinātu *iTrace* datu vākšanu.

2. Vispārējie mērķi

Ar turpmāk aprakstīto rīcību starptautiskajai kopienai tiks vēl vairāk sniegts atbalsts, lai apkarotu destabilizējošo ietekmi, ko rada parasto ieroču un to munīcijas novirzīšana un nelikumīga tirdzniecība. Ar rīcību politikas veidotājiem, ieroču kontroles ekspertiem un ieroču eksporta kontroles amatpersonām arī turpmāk tiks nodrošināta attiecīga informācija, kas tiem dos atbalstu, lai izstrādātu efektīvas un uz pierādījumiem balstītas stratēģijas cīņai pret parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanu un nelikumīgu izplatīšanu, ar kurām uzlabot starptautisko un reģionālo drošību. Konkrēti, ar šo rīcību:

- a) nodrošinās konkrētu informāciju par parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanu un nelikumīgu tirdzniecību, lai tādējādi atbalstītu to, ka tiek efektīvi īstenota Padomes Kopējā nostāja 2008/944 (konsolidētā redakcija), Ieroču tirdzniecības līgums (ITL), ANO Rīcības programma VIKI nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai un Starptautiskais izsekošanas instruments (SII);
- b) sniegs pielāgotu atbalstu dalībvalstīm, lai tām palīdzētu novērtēt novirzīšanas risku un to mazināt;
- c) iegūs informāciju par maršrutiem un vienībām, kas iesaistītas parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanā uz konfliktu skartajiem reģioniem vai starptautiskām teroristu organizācijām, un nodrošinās pierādījumus par grupām un indivīdiem, kas ir iesaistīti nelikumīgā tirdzniecībā, tādējādi atbalstot valsts tiesvedību;
- d) uzlabos sadarbību starp attiecīgajām ANO struktūrām, misijām un citām starptautiskām organizācijām saistībā ar parasto ieroču un to munīcijas izsekošanu un saistībā ar informācijas nodrošināšanu, lai tiešā veidā atbalstītu pastāvošos pārraudzības mehānismus, tostarp Interpola nelikumīgo ieroču reģistra un meklēšanas pārvaldes sistēmu (*iARMS*) un Eiropolu, kurš 2019. gadā noslēdza saprašanās memorandu ar *Conflict Armament Research Ltd* (CAR) par informācijas apmaiņu;
- e) sniegs attiecīgo informāciju, lai apzinātu starptautiskās un reģionālās sadarbības prioritārās jomas ar mērķi efektīvi apkarot parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanu un nelikumīgu tirdzniecību, piemēram, finansējumu projektiem, kas saistīti ar krājumu drošību un/vai robežu pārvaldību;
- f) nodrošinās mehānismu, ar ko palīdzēs pārraudzīt ITL īstenošanu, konkrēti, konstatēt nodotu parasto ieroču novirzīšanu, kā arī palīdzēt valdībām pirms parasto ieroču eksporta izvērtēt novirzīšanas risku, konkrēti, risku attiecībā uz novirzīšanu saņēmējvalsts iekšienē vai reeksportu nevēlamos apstākļos; un
- g) reaģējot uz mainīgajiem draudiem Savienības drošībai, pastiprinās CAR spēju dokumentēt, izsekot un analizēt militārā ekipējuma sastāvdaļu pārraudzības ķēdes un par konstatējumiem ziņot dalībvalstīm un ES iestādēm un aģentūrām.

3. Projekta ilgtermiņa ilgtspēja un rezultāti

Ar rīcību nodrošinās noturīgu satvaru parasto ieroču un to munīcijas nelikumīgas izplatīšanas pastāvīgai pārraudzībai. Sagaidāms, ka tas būtiski vairo pastāvošo ar ieročiem saistīto informāciju un ievērojami atbalstīs efektīvas parasto ieroču kontroles un ieroču eksporta kontroles politiku, tostarp sankciju režīmu, mērķorientētu izstrādi. Konkrēti, ar projektu:

- a) vēl vairāk tiks papildināta *iTrace* informācijas pārvaldības sistēma, kas ilgtermiņā nodrošinās datu vākšanu un analīzi attiecībā uz nelikumīgiem parastajiem ieročiem;

- b) parasto ieroču kontroles politikas veidotājiem un ekspertiem nodrošinās rīku, ar ko noteikt efektīvākas palīdzības un sadarbības stratēģijas un prioritārās jomas (piemēram, apzinot apakšreģionālus vai reģionālus sadarbības, koordinācijas un informācijas apmaiņas mehānismus, kas ir jāizveido vai jāstiprina, un apzinot nedrošus valstu krājumus, neatbilstīgu inventāra pārvaldību, nelikumīgas nodošanas maršrutus, sankciju pārkāpumus, vājas robežkontroles un nepietiekamas tiesībaizsardzības spējas);
- c) ietvers iestrādātu elastīgumu, lai ģenerētu politikai nozīmīgu informāciju, neraugoties uz strauji mainīgām politikas prasībām;
- d) būtiski palielinās starptautisko ieroču pārraudzības organizāciju un indivīdu darba efektivitāti, nodrošinot informācijas apmaiņas mehānismu, kura darbības joma nepārtraukti paplašinās, un tehnisko un ar spējām saistītu palīdzību; un
- e) konfliktu skartajās valstīs veidos ilgtspējīgas valsts spējas identificēt un izsekot nelikumīgus parastos ieročus un vēl efektīvāk iesaistīties starptautiskajā ieroču kontrolē un tiesībaizsardzības procesos.

4. Rīcības apraksts

4.1. Projekts Nr. 1. Tehnisko spēju veidošana ieroču identifikācijas un izsekošanas jomā

4.1.1. Projekta mērķis

Ar *iTrace* apmācības un mentorēšanas programmām valstu iestādēm konfliktu skartajās valstīs nodrošina metodes un prasmes, lai tās pašas varētu konstatēt parasto ieroču novirzīšanu un vērsties pret to. Apmācības mērķis ir uzlabot bieži vien neesošo spēju identificēt un izsekot nelikumīgus parastos ieročus, savukārt mentorēšana ļauj *iTrace* projekta personālam reāllaikā apzināt būtiskus ar spējām saistītus trūkumus un nekavējoties pielāgot risinājumus, lai tos novērstu. Turklāt ar *iTrace* apmācības un mentorēšanas programmu palīdzību tiek nostiprinātas attiecības starp *iTrace* projektu un valsts iestādēm, ļaujot tā izmeklēšanas komandām uz vietas lielākā mērā piekļūt konfiscētajiem un atgūtajiem parastajiem ieročiem un tādējādi visās sfērās uzlabojot *iTrace* datu vākšanu, analīzi un to ziņošanu.

4.1.2. Ieguvums ES ieroču kontroles iniciatīvām

iTrace apmācības un mentorēšanas programmas atbilst ES VIKI stratēģijā aplūkotajām darbībām – atbalstīt valstu spējas “noteikt un izsekot nelikumīgo VIKI un munīcijas izcelsmi konflikta zonās” –, un ar tām tieši un netieši veicina plašu dalībvalstu atbalstītu ieroču kontroles iniciatīvu klāstu. Tiešā ietekme ietver atbalstu valstu tiesībaizsardzības iestādēm kājnieku ieroču un vieglo ieroču izsekošanā saskaņā ar Starptautisko izsekošanas instrumentu, valstu spēju uzlabošanu attiecībā uz datu par izsekotajiem ieročiem vākšanu ilgtspējīgas attīstības mērķa (IAM) 16.4.2. rādītāja ietvaros un atbalstu ES dalībvalstu ierosinātām ieroču un munīcijas pārvaldības (WAM) programmām. Netiešā ietekme ietver atgriezenisko saiti saistībā ar informāciju, kura apkopota uz vietas, piemēram, dalībvalstu brīdināšanu par partnervalstīs konstatētajiem novirzīšanas riskiem, novirzīšanas no valstu krājumiem konstatēšanu un šīs informācijas sniegšanu Savienības atbalstītām fiziskās drošības un krājumu pārvaldības (PSSM) programmām.

4.1.3. Projekta darbības

CAR Tehniskā atbalsta vienība (TSU) nodrošina apmācības un mentorēšanas pasākumus valstu iestādēm konfliktu skartajās valstīs, kurās darbojas *iTrace* projekts. Minētie apmācības un mentorēšanas pasākumi ir izstrādāti, lai visaptveroši sekmētu pret novirzīšanu vērstas iniciatīvas, nodrošinot apmācīšanu un spēju veidošanu attiecībā uz parasto ieroču izsekošanu, konfiscētu un atņemtu nelikumīgo parasto ieroču marķēšanu un reģistrēšanu, ievērojot SII iedibināto procedūru, un lai sekmētu PSSM novērtējumus, kas ir izstrādāti, lai jau pašos pirmsākumos identificētu novirzīšanas risku un vērstos pret to. CAR sniegs specializētu, pēc vajadzību novērtēšanas izstrādātu apmācību visā iepriekš uzskaitīto darbību spektrā vietējiem partneriem un – vajadzības gadījumā – miera atbalstīšanā iesaistītajiem darbiniekiem, tostarp ANO un ES misijām un ANO sankciju pārraudzības grupām / ekspertu grupām. Šajā ziņā *iTrace* projekts joprojām tieši atbildīs 2018. gada ES VIKI stratēģijā uzskaitītajai darbībai, ar ko ES tiek aicināta atbalstīt to “ANO ekspertu grupu darbu, kas uzrauga ieroču embargo”, un ieroču eksporta kontroles nolūkos apsvērt “veidus, kā uzlabot piekļuvi to konstatējumiem par ieroču novirzīšanu un nelikumīgiem šaujamieročiem un VIKI”. Projekta *iTrace* iekļautās apmācības pamatā būs pakalpojumu klāsts, kurus CAR piedāvā kopš 2014. gada un kuri ir izrādījušies izšķiroši atbalsta sniegšanā vietējiem partneriem konfliktu skartajās valstīs, palīdzībā ANO ekspertu grupām un arī tam, lai *iTrace* izmeklēšanas komandām uz vietas nodrošinātu plašāku piekļuvi. Projektā no tā izmeklēšanas komandām uz vietas un no TSU norīkos darbiniekus, kas aizvien tehniskākā līmenī vadīs apmācības, kuras aptvers:

- a) ievadu datu vākšanā par parastajiem ieročiem ar atsauci uz konkrētiem gadījumiem;

- b) parasto ieroču identifikācijas pamatelementus un efektīvus ieroču dokumentācijas paņēmienus;
- c) pierādījumu vākšanas standarta operāciju procedūras un pierādījumu pārraudzības ķēdi;
- d) prasības plaša areāla, reģionālām un starptautiskām izmeklēšanām;
- e) starptautiskā izsekošanas instrumenta īstenošanu; attiecīgos gadījumos iestādes partnervalstīs tiks apmācītas un mudinātas rosināt izsekošanas pieprasījumus;
- f) starptautiska līmeņa ieroču izsekošanu un ieroču izsekošanas sistēmas (īpaši Interpols un Eiropols);lielo datu izmantošanu un tendenču analīzi; un
- g) tehniskās palīdzības līdzekļus (starptautiskus) un tiesībsardzības intervenci.

Minētie pasākumi tiks veikti līdztekus *iTrace* izmeklēšanām uz vietas, tostarp kopā ar valsts pārvaldes iestādēm veiktām kopīgām izmeklēšanām (mentorēšana). Tie arī ietvers nepārtrauktu CAR personāla apmācību un resertifikāciju, kas vajadzīga apmācības un mentorēšanas īstenošanai.

4.1.4. Projekta rezultāti

Ar šo projektu:

- a) valstu iestādes tiks mudinātas piešķirt plašāku pieeju *iTrace* izmeklēšanas komandām uz vietas, kas ir atbilde uz atkārtotiem aicinājumiem *iTrace* komandām īstenot tehniskās palīdzības sniegšanu un nodrošināt kopīgas izmeklēšanas spējas, un tādējādi panākt plašāku *iTrace* datu vākšanu;
- b) tiks sniegts konkrēts spēju atbalsts to valstu valdībām, kurām, kaut arī tās ir pakļautas parasto ieroču novirzīšanas sekām, vienlaikus trūkst instrumentu novirzītu parasto ieroču identificēšanai un ziņošanai par tiem; tas bieži ir priekšnosacījums efektīvākai iekšējai parasto ieroču pārvaldībai un kā tāds atbalsta ITL, SII, ANO Rīcības programmas un IAM 16.4.2. īstenošanu, kā arī PSSM plānošanu un sadarbību ar starptautiskām tiesībsardzības iestādēm, tostarp Interpolu (*iARMS*) un Eiropolu;
- c) tiks atbalstīts pastiprināts dialogs, proti, nosakot galvenās ieinteresētās personas citās ES atbalstītās iniciatīvās, piemēram, ES misiju attiecības ar uzņēmējvalstu valdībām, un sākot tādas iniciatīvas kā PSSM plānošana, piemēram, Savienības atbalstīti krājumu pārvaldības projekti.

4.1.5. Projekta īstenošanas rādītāji

Līdz 40 apmācības uz vietas un mentorēšanas apmeklējumi ar uzsvaru uz atkārtotiem apmeklējumiem, lai atbalstītu valsts iestādes izsekošanas spēju veidošanā.

Projektu īsteno visā trīs gadu *iTrace* projekta periodā.

4.1.6. Projekta labumguvēji

iTrace apmācības un mentorēšanas pasākumi sniegs tiešu labumu valsts ieinteresētajām personām konfliktu skartajās valstīs, tostarp tiesībsardzības iestādēm un prokuroriem. Programma ar Savienības finansētām un citām ieroču kontroles iniciatīvām sniegs netiešu atbalstu valsts dialogiem, mudinot izmantot starptautiskus izsekošanas mehānismus (tostarp Interpola *iARMS* sistēmu un Eiropolu) un veicinot iesaistīšanos Savienības atbalstītos krājumu pārvaldības projektos un citos ar VIKI kontroli saistītos projektos.

4.2. Projekts Nr. 2. Uzturēt *iTrace* sistēmu, piedāvājot reāllaika dokumentālus pierādījumus par parasto ieroču un municijas novirzīšanu un nelikumīgu tirdzniecību un citu attiecīgo informāciju.

4.2.1. Projekta mērķis

Ar projektu tiks uzturēta izpēte uz vietas par parastajiem ieročiem un municiju, kas ir aprītē konfliktu skartajos apgabalos. Šajā projektā prioritāte tiks piešķirta tām valstīm, kuras dalībvalstīm izraisa īpašas bažas, *inter alia*, Afganistānai, Irākai, Libijai, Mali, Sīrijai, Dienvidsudānai, Somālijai, Sīrijai, Ukrainai un Jemenai. Šīs izmeklēšanas uz vietas nodrošinās konkrētus, citādi ārējiem novērotājiem (tostarp ES dalībvalstīm, kas eksportē ieročus) nepamanāmus pierādījumus par novirzītiem parastajiem ieročiem, kas ir nemiernieku un teroristu spēku rokās. CAR pirms būtiskas iesaistīšanās visās valstīs, uz kurām iepriekš neattiecas *iTrace* izmeklēšanas uz vietas vai *iTrace* apmācības un mentorēšanas programmas, lūgs iepriekšēju apstiprinājumu ES Parasto ieroču eksporta jautājumu darba grupai (COARM).

Izmantojot jaunas tehnoloģijas un modernus kriminālistikas paņēmienus, CAR veiks plašu darbību klāstu uz vietas, tostarp uzlabotu fotodokumentāciju, kriminālistikas izmantošanu un izdzēsta marķējuma atjaunošanu. CAR ir pierādījis, ka ar šīm metodēm atklāj izsekojamu informāciju par iepriekš neizsekojamiem ieročiem, munīciju un saistītiem materiāliem, ļaujot veikt izmeklēšanu par arvien plašāku nelikumīgo materiālu klāstu, kur ir dzēsta identifikācijas informācija, lai slēptu izcelsmi.

Iegūtie dati uzlabos dalībvalstu kopējo izpratni par novirzīšanu un nelikumīgu nodošanu, par tirgotāju izmantotajām metodēm to slēpšanai, kā arī būtiski uzlabos to spējas graut nelikumīgo tirdzniecību.

4.2.2. Ieguvums ES ieroču kontroles iniciatīvām

Projekta *iTrace* izmeklēšanas uz vietas veido dinamisku atsaucis līmeni par novirzītiem parastajiem ieročiem konfliktu skartajās valstīs. Šis atsaucis līmenis ir nepārtraukta to ieroču kontroles nolīgumu darbības efektivitātes mēraukla, kurus dalībvalstis ir apņēmušās pildīt, *inter alia* attiecībā uz Padomes Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP (konsolidēta redakcija), ITL, Rīcības programmu un ES 2018. gada VIKI stratēģiju. Rūpīga konfliktos iesaistīto ieroču dokumentācija veido arī atspēriena punktu oficiāliem parasto ieroču izsekojumiem un vispusīgām izmeklēšanām par konfliktu finansēšanu un ieroču piegādes tīkliem.

4.2.3. Projekta darbības

Šā projekta ietvaros tiks veiktas šādas darbības:

- a) tiks izvietoti kvalificēti ieroču eksperti, lai uz vietas veiktu analīzi par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to munīciju, kas atgūti no konfliktu skartajām valstīm;
- b) tiks analizēti, pārskatīti un verificēti dokumentētie pierādījumi par parastajiem ieročiem, to munīciju un to lietotājiem, tostarp *inter alia* fotodokumentācija, kriminālistikas izmantojums un izdzēsta marķējuma atjaunošana ieročiem, to sastāvdaļas un iekšējais un ārējais marķējums, iesaiņojums, un ar to saistītā pārvaldījumu dokumentācija kopā ar rezultātiem, kas gūti izmeklēšanās uz vietas (par lietotājiem, piegādēm un nodošanas maršrutiem);
- c) visi ievāktie un pārskatītie pierādījumi tiks augšupielādēti *iTrace* informācijas pārvaldības sistēmā un pēc verificācijas – *iTrace* tiešsaistes kartēšanas portālā;
- d) tiks apzināti un atbalstīti vietējie partneri, lai nodrošinātu *iTrace* sistēmai nepieciešamo datu vākšanu ilgtermiņā – gan ierosinātās rīcības darbības laikā, gan pēc tās;
- e) tiks turpināta sadarbība ar ES valstu valdībām nolūkā jau iepriekš noteikt valstu kontaktpunktus un koordinācijas mehānismu, lai precizētu CAR izmeklēšanu tvērumu un jau pirms tās veiktajām izmeklēšanām mazinātu iespējamus interešu konfliktus.

Projektu īstēnos pakāpeniski visā trīs gadu *iTrace* projekta periodā.

4.2.4. Projekta rezultāti

Ar šo projektu:

- a) uz vietas tiks dokumentēti fiziski pierādījumi par parastajiem ieročiem un to munīciju, kas konfliktu skartajos reģionos ir novirzīti vai tiek nelikumīgi tirgoti;
- b) tiks verificētas un izskatītas nelikumīgas tirdzniecības lietas, pamatojoties uz pierādījumiem, ko visos reģionos attiecībā uz novirzītiem vai nelikumīgi tirgotiem parastajiem ieročiem un munīciju ir ievākusi CAR, organizācijas, kurām ar CAR ir noslēgti informācijas apmaiņas nolīgumi, un attiecīgā gadījumā – citas organizācijas;
- c) tiks nodrošināti konkrēti vizuāli un fiziski pierādījumi par novirzītiem vai nelikumīgi tirgotiem parastajiem ieročiem un to munīciju, tostarp priekšmetu, to sastāvdaļu, sērijas numuru, ražotāja marķējumu, kastu, iesaiņojuma satura sarakstu, pārvaldījumu dokumentu fotoattēli un istā lietotāja dokumentācija, un informācija, kas iegūta, izmantojot kriminālistiku un izdzēsta marķējuma atjaunošanu;
- d) tiks izstrādāti tekstuāli pārskati par nelikumīgu darbību, tostarp par nelikumīgās tirdzniecības maršrutiem, novirzīšanā vai nelikumīgā nodošanā iesaistītajiem dalībniekiem un finanšu un atbalsta tīkliem, un izvērtējumi par apstākļiem, kas tos veicina (tostarp neefektīva krājumu pārvaldība un drošība un valstu mērķtiecīgi organizēti nelikumīgās piegādes tīkli);

e) minētie pierādījumi tiks augšupielādēti *iTrace* informācijas pārvaldības sistēmā un ar to saistītajos rīkos.

4.2.5. Projekta īstenošanas rādītāji

Četrus gadus laikā tiks īstenotas līdz 75 misijas uz vietas (tostarp vajadzības gadījumā – pagarinātas darbības misijas), lai iegūtu pierādījumus augšupielādēšanai *iTrace* informācijas pārvaldības sistēmā un tiešsaistes kartēšanas portālā.

Projektu īsteno visā trīs gadu *iTrace* projekta periodā.

4.2.6. Projekta labumguvēji

iTrace sistēmā arī turpmāk tiks sniegta arvien vispusīgāka informācija, kas, pirmkārt un galvenokārt, būs paredzēta ES valstu ieroču kontroles politikas veidotājiem, ieroču eksporta licencēšanas iestādēm, kā arī ES iestādēm, aģentūrām un misijām. Minētajiem ES labumguvējiem būs arī piekļuve konfidencialai informācijai ar drošu fiksētu un mobilo platformu starpniecību, kuras nodrošina *iTrace*.

Publiskā informācija arī turpmāk būs pieejama visiem labumguvējiem gan ES, gan ārpus ES, piemēram, ieroču kontroles politikas veidotājiem un ieroču eksporta licencēšanas iestādēm trešās valstīs, nevalstiskām pētniecības organizācijām, aizstāvības organizācijām un starptautiskiem ziņu medijiem.

4.3. Projekts Nr. 3. Pielāgots atbalsts dalībvalstu ieroču eksporta kontroles iestādēm, ieroču kontroles politikas veidotājiem un saistītām ieinteresētajām personām.

4.3.1. Projekta mērķis

Ar projektu dalībvalstu ieroču eksporta kontroles iestādēm, ieroču kontroles politikas veidotājiem un saistītām ieinteresētajām personām tiks nodrošināts konsekvents divpusējs atbalsts, tostarp regulāri apmeklējumi klātienē un specifiski ziņojumi, kas tiks pielāgoti to konkrētajām ieroču kontroles interešu jomām un prasībām attiecībā uz informāciju. Pret dalībvalstu ieroču eksporta licencēšanas iestāžu sniegto informāciju izturēsies ar pienācīgu respektu un ievērojot konfidencialitāti. CAR arī turpinās uzturēt kontaktus ar dažādām valsts ieroču eksporta licencēšanas iestādēm trešās valstīs. Ar šīm attiecībām atbalstīs vairākus kritiskus aspektus starptautiskajos centienos vērsties pret parasto ieroču novirzīšanu un nelikumīgu tirdzniecību un pastiprinās pret novirzīšanu vērstos starptautiskos pasākumus, tostarp:

- a) sniedzot eksporta licencēšanas iestādēm detalizētus datus un pierādījumus par dokumentētu novirzīšanu; un
- b) pēc oficiāla ES valstu ieroču eksporta licencēšanas iestāžu lūguma atbalstot vai nodrošinot dalībvalstīm pēcnosūtīšanas/pēcpiegādes verifikācijas spējas.

4.3.2. Ieguvums ES ieroču kontroles iniciatīvām

Regulāri *iTrace* projekta komandas apmeklējumi dalībvalstu galvaspilsētās ļauj noturēt divpusējas apspriedes par sensitīviem tematiem (t. i., pēceksporta novirzīšanu), dod iespēju dalībvalstīm sniegt tiešu ieguldījumu *iTrace* sistēmas izstrādē un tās iznākumos (izmeklēšanu virziens un joma un ziņošanas veidi) un palīdz izstrādāt uzticības veicināšanas pasākumus (t. i., *iTrace* procesi “iepriekšējs paziņojums” un “tiesības uz atbildi”). Ļoti svarīgi ir tas, ka *iTrace* saskares (*outreach*) pasākumi, kas vērsti uz dalībvalstīm, nodrošina forumu bieži vien diferencētai diskusijai par valsts līmeņa izaicinājumiem un iespējām saistībā ar Padomes Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP (konsolidēta redakcija) 7. kritēriju un ITL 11. pantā minētajām saistībām. Iepriekšējo *iTrace* projektu ietvaros (I–IV) īstenotie saskares apmeklējumi ir bijuši būtiski, lai izprastu dalībvalstu prasības attiecībā uz informāciju – vai nu vispārējas (proti, “kāds ir jūsu draudu novērtējums saistībā ar ieročiem, kas ienāk konkrētā bruņota konflikta zonā”), vai tādas, kas konkrēti attiecas uz *iTrace* projektu (proti, “mums ir vajadzīgs infopanelis, kas mūs nekavējoties brīdina par ikvienu pašu valstī ražotu ieroci, ko *iTrace* uz vietas esošās komandas dokumentē”).

4.3.3. Projekta darbības

Šā projekta ietvaros tiks veiktas šādas darbības:

- a) *iTrace* komandas tiks sūtītas atkārtotos apmeklējumos uz attiecīgām iestādēm dalībvalstu galvaspilsētās, lai sniegtu informāciju jautājumos par pasākumiem, kas vērsti pret novirzīšanu, un lai ziņotu par savām izmeklēšanām;

- b) tiks turpināts 24 stundu palīdzības dienesta darbs, lai sniegtu tūlītējas konsultācijas jautājumos par pasākumiem, kas vērsti pret novirzīšanu, vai par potenciāli negatīviem apgalvojumiem presē, kuru pamatā ir nepārbaudīti trešo personu ziņojumi;
- c) Uzturēt, saglabāt drošu un uzlabot *iTrace* globālo sistēmu ziņošanai par ieročiem, tostarp izstrādāt tehnoloģiskas inovācijas.
- d) tiks uzturēti tiešsaistes infopaneļi dalībvalstu eksporta licencēšanas iestāžu vajadzībām; ar tiem tiks straumēti šifrēti dati no *iTrace* informācijas pārvaldības sistēmas, signalizējot par subjektiem, kuru pagātnē ir bijuši parasto ieroču novirzīšanas gadījumi, pievēršot uzmanību augsta riska galamērķiem un ziņojot reāllaikā par pašu valstī ražotu ieroču novirzīšanu; un
- e) pēc oficiāla dalībvalstu eksporta licencēšanas iestāžu lūguma *iTrace* izmeklēšanas komandas uz vietas dalībvalstīm sniegs atbalstu saistībā ar pēcpiegādes istā lietojuma pārbaudēm (verifikāciju) vai nodrošinās tās.

Projektu īsteno visā trīs gadu *iTrace* projekta periodā.

4.3.4. Projekta rezultāti

Ar šo projektu:

- a) tiks sniegta palīdzība dalībvalstu ieroču eksporta licencēšanas iestādēm, pēc to lūguma identificējot novirzīšanu, kas notikusi pēc eksporta;
- b) tiks sniegta informācija, lai atbalstītu novirzīšanas riska analīzi, ko pirms eksporta atļauju piešķiršanas veic dalībvalstu ieroču eksporta licencēšanas iestādes, saskaņā ar Padomes Kopējo nostāju 2008/944/KĀDP (konsolidēta redakcija) un ITL;
- c) pēc to pieprasījuma dalībvalstu ieroču eksporta licencēšanas iestādēm tiks nodrošinātas pēcnosūtīšanas verifikācijas spējas;
- d) atbalstot valstu iesaisti starptautiskās politikas procesos, tiks atbalstīti dalībvalstu ieroču kontroles politikas veidotāji ar reāllaika informāciju par novirzīšanas un nelikumīgas tirdzniecības tendencēm; un
- e) tiks palīdzēts dalībvalstu tiesībsardzības aģentūrām, attiecīgā gadījumā un pēc to lūguma atbalstot kriminālizmeklēšanu.

4.3.5. Projekta īstenošanas rādītāji

Tiešsaistes infopaneļu uzturēšana; ar tiem straumēs informāciju no drošiem *iTrace* sistēmas nodalījumiem uz dalībvalsts iestādēm. Palīdzības dienests, kuru apkalpos *iTrace* projekta darbinieki, lai sniegtu pilnīgu atbalstu dalībvalstu ieroču eksporta kontroles iestādēm un ieroču kontroles politikas veidotājiem. Līdz 45 apmeklējumiem uz dalībvalstu galvaspilsētām pēc pieprasījuma.

Projektu īsteno visā trīs gadu *iTrace* projekta periodā.

4.3.6. Projekta labumguvēji

Visas ieinteresētās dalībvalstis, attiecībā uz kurām pēc pieprasījuma tiek rīkoti galvaspilsētu apmeklējumi un īstenotas pēcnosūtīšanas verifikācijas misijas.

4.4. Projekts Nr. 4. Saskare, politikas ieteikumi un starptautiskā koordinācija

4.4.1. Projekta mērķis

Ar projektu tiks demonstrētas, pielietotas un izvērstas *iTrace* sistēmas priekšrocības, ko tā sniedz starptautiskiem un valsts politikas veidotājiem, parasto ieroču kontroles ekspertiem un ieroču eksporta licencēšanas iestādēm. CAR to panāks, veicot saskares un politikas konsultāciju pasākumus. Šīs iniciatīvas arī tiks izstrādātas tā, lai vēl vairāk koordinētu informācijas apmaiņu un veidotu noturīgas partnerības ar privātpersonām un organizācijām, kas spēj sniegt informāciju, ko var augšupielādēt *iTrace* sistēmā.

4.4.2. Ieguvums Savienības ieroču kontroles iniciatīvām

Ar projektu daudzās konferencēs, pasākumos un procesos tiks popularizēts Savienības atbalsts *iTrace* projektam un demonstrēta projekta loma konkrētas informācijas nodrošināšanā ar mērķi atbalstīt starptautiskās ieroču kontroles iniciatīvas. Secīgi *iTrace* projekti (I–IV) ir parādījuši, ka starptautiskiem saskares pasākumiem un politiskai iesaistei ir būtiska nozīme, lai 1) saistībā ar starptautiskiem ieroču kontroles procesiem veidotu starptautisku darbākārtību un 2) radītu iespējas trešo valstu sadarbībai ar *iTrace* projektu un ES ieroču kontroles iniciatīvām kopumā.

4.4.3. Projekta darbības

Pievēršot pienācīgu uzmanību tam, lai izvairītos no dublēšanās ar citiem pasākumiem, piemēram, ar saskares pasākumiem saistībā ar ITL, šā projekta ietvaros tiks veiktas šādas darbības:

- a) CAR turpinās visaptverošu diplomātisko iesaisti, lai demonstrētu, pielietotu un izvērstu *iTrace* un tā iznākumus, uzsvāriet liekot uz – 1) šīs sistēmas konkrētajām priekšrocībām, palīdzot pārraudzīt ITL, Rīcības programmas un citu attiecīgu starptautisku instrumentu īstenošanu; 2) tās noderīgumu starptautiskās palīdzības un sadarbības prioritāro jomu apzināšanai; un 3) tās noderīgumu kā riska novērtējuma apzināšanas mehānismu, ko var izmantot ieroču eksporta licencēšanas iestādes un citas attiecīgas ieinteresētās personas;
- b) Ar projekta *iTrace* darbinieku iesaistīšanos tiks sekmēti un veidoti oficiāli informācijas apmaiņas nolīgumi, kas var ģenerēt informāciju, kuru var augšupielādēt *iTrace* sistēmā, kā arī politikas veidotājiem tiks sniegta palīdzība, lai apzinātu dialoga, starptautiskās palīdzības un sadarbības prioritārās jomas ar mērķi stiprināt politiku un praksi.

Projektu īstēnos visā trīs gadu *iTrace* projekta periodā.

4.4.4. Projekta rezultāti

Ar šo projektu:

- a) tiks demonstrēts *iTrace* sistēmas noderīgums un ietekme un novirzīšanas datu dokumentēšanas, apkopošanas un izplatīšanas koncepcijas noderīgums valsts un starptautiskiem politikas veidotājiem, kas ir iesaistīti parasto ieroču kontroles un ieroču eksporta kontroles nolīgumu (ITL, ANO RP un citu attiecīgu starptautisku instrumentu) īstenošanā un īstenošanas atbalstīšanā;
- b) tiks nodrošināta attiecīga informācija, lai politikas veidotājiem un parasto ieroču kontroles ekspertiem palīdzētu apzināt starptautiskās palīdzības un sadarbības prioritārās jomas un izstrādāt efektīvas ieroču novirzīšanas apkarošanas stratēģijas;
- c) līdztekus atgriezeniskas informācijas sniegšanas un sistēmas uzlabošanas papildu iespējām ieroču eksporta licencēšanas iestādēm tiks nodrošināta padziļināta informācija par *iTrace* un par tās noderīgumu riska novērtēšanā;
- d) tiks veicināta informācijas apmaiņa starp valstu valdībām un ANO miera uzturēšanas un sankciju pārraudzības operācijām, tostarp datu apstrāde un analīze ar *iTrace* sistēmas palīdzību;
- e) tiks veicināts dialogs un sadarbības tīklu veidošana arvien pieaugošajā tādu parasto ieroču kontroles ekspertu grupā, kuri uz vietas veic izmeklēšanas par parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanu un to nelikumīgu tirdzniecību;
- f) parasto ieroču un munīcijas izsekošana tiks popularizēta sabiedrībā kā līdzeklis, kā palīdzēt pārraudzīt ITL, ANO RP un SII un citu starptautisku un reģionālu ieroču kontroles un ieroču eksporta kontroles instrumentu īstenošanu.

4.4.5. Projekta īstenošanas rādītāji

iTrace darbinieki vada vai piedalās līdz 30 saskares un politikas konsultāciju pasākumos. Iesaiste ietvers *iTrace* iznākumu prezentācijas. Saskares un politikas konsultāciju pasākumi tiks iekļauti ceturkšņa aprakstošajos iznākumu ziņojumos.

Projektu īstēnos visā trīs gadu *iTrace* projekta periodā.

4.4.6. Projekta labumguvēji

Lai iepazītos ar pilnu labumguvēju sarakstu, kas ir identisks šā projekta labumguvēju sarakstam, skatīt 4.2.6. iedaļu.

4.5. Projekts Nr. 5. *iTrace* izpētes iznākumi

4.5.1. Projekta mērķis

Pamatojoties uz datiem, kas iegūti veiktajās izmeklēšanās un iekļauti *iTrace* sistēmā, ar projektu tiks nodrošināti svarīgi iznākumi, lai stiprinātu politiku un praksi. Iznākumus izstrādās tā, lai priekšplānā izvirzītu konkrētas starptautiski problemātiskas jomas, tostarp nozīmīgākos parasto ieroču un munīcijas nelikumīgās tirdzniecības modeļus, nelikumīgi tirgoto parasto ieroču un to munīcijas reģionālo sadalījumu par starptautiskā līmenī ievērtības cienīgas prioritārās jomas.

4.5.2. Ieguvums Savienības ieroču kontroles iniciatīvām

iTrace politikas iznākumos starptautiskā uzmanība tiek pievērsta ES ieroču kontroles iniciatīvu vispusīgumam un saistībām, ko dalībvalstis uzņēmušās nolūkā pievērsties jautājumam par parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanu. Kopš 2013. gada šie iznākumi ir guvuši nozīmīgu atspoguļojumu daudzos pasaules vadošajos ziņu medijos, liekot valdībām, parlamentāriešiem un pilsoniskajai sabiedrībai rīkoties valstu līmenī. Tā kā *iTrace* iznākumos nevairās identificēt nelikumīgus parastos ieročus, kuru izcelsme ir ES, tie demonstrē dalībvalstu progresīvo attieksmi pret ieroču kontroli. Var apgalvot, ka tas veicina pārredzamību un arvien plašāku dalību un universalizāciju attiecībā uz daudzpusējiem atbrūošanās, neizplatīšanas un ieroču kontroles līgumiem un režīmiem, uz ko aicināts 2016. ES globālajā stratēģijā (t. i., princips "rādīt piemēru").

4.5.3. Projekta darbības

Padziļināta analīze, kuras rezultātā tiek apkopoti, pārskatīti, rediģēti un publicēti – tostarp vajadzības gadījumā drukāti papīra formā – un izplatīti līdz 20 *iTrace* politikas iznākumi.

4.5.4. Projekta rezultāti

Ar šo projektu:

- a) tiks izstrādāti līdz 20 iznākumi, katrā no tiem pievērsties atsevišķam starptautiski problemātiskam jautājumam;
- b) tiks nodrošināta *iTrace* politikas iznākumu nosūtīšana visām dalībvalstīm;
- c) tiks turpināts īstenot mērķtiecīgu saskares stratēģiju, lai panāktu pēc iespējas plašāku globālu tvērumu;
- d) tiks uzturēta rīcības redzamība politikas arēnā un starptautiskos ziņu medijos, tostarp, sniedzot informāciju par nelikumīgiem parastajiem ieročiem, kas izraisa bažas attiecīgajā brīdī, tiks nodrošināta politikai noderīga analīze un konsultācijas notiekošo ieroču kontroles procesu atbalstam un iznākumi tiks pielāgoti, lai nodrošinātu maksimālu starptautisko ziņu mediju interesi.

4.5.5. Projekta īstenošanas rādītāji

Ierosinātās rīcības darbības laikā tiks izstrādāti līdz 20 publiski pieejami tiešsaistes *iTrace* politikas iznākumi.

Projektu īstēnos visā trīs gadu *iTrace* projekta periodā.

4.5.6. Projekta labumguvēji

Lai iepazītos ar pilnu labumguvēju sarakstu, kas ir identisks šā projekta labumguvēju sarakstam, skatīt 4.2.6. iedaļu.

4.6. Projekts Nr. 6. Parasto ieroču un munīcijas izsekošana un pastiprinātas izmeklēšanas

4.6.1. Projekta mērķis

Projekta ietvaros arī turpmāk nosūtīs oficiālus izsekošanas pieprasījumus valstu valdībām attiecībā uz nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to munīciju; atbildes uz tiem sniedz visaptverošu informāciju par to piegādes ķēdēm un identificē atrašanās vietu un apstākļus, kādos tie novirzīti neatļautiem lietotājiem. Šo darbību mērķis ir konstatēt parasto ieroču un to munīcijas novirzīšanas mehānismus katrā atsevišķā gadījumā un ar eksportējošo valstu, jo īpaši dalībvalstu ieroču eksporta kontroles iestāžu, atbalstu. Izsekošana sniedz detalizētu informāciju par nelikumīgu parasto ieroču piegādes tīkliem, identificē gadījumus, kad, pārkāpjot īsto lietotāju nolīgumus, notikusi neatļauta tālāknodešana, signalizē par ANO un Savienības ieroču embargo pārkāpumiem un brīdina valstis par pēceksporta novirzīšanu. Jo īpaši – tā kā valstu valdības pašas sniedz izsekošanas informāciju, izsekošanas process ir pamats ieroču kontroles politikas veidošanai.

4.6.2. Ieguvums Savienības ieroču kontroles iniciatīvām

Izsekošanas pieprasījumi ir devuši iespēju *iTrace* projektam sniegt ieguldījumu dažādu dalībvalstu (un trešo valstu) tiesībsardzības intervences pasākumu atbalstam, tostarp tādu personu kriminālvajāšanā un notiesāšanā, kuras ir iesaistītas parasto ieroču un to munīcijas, kā arī ar tiem saistīto materiālu nelikumīgā tirdzniecībā.

Izsekošanas pieprasījumi arī brīdina dalībvalstis par pēceksporta novirzīšanas gadījumiem, sniedzot būtisku informāciju, lai atbalstītu efektīvus ieroču eksporta licencēšanas riska novērtējumus. Tādējādi *iTrace* tieši sniedz informāciju, lai palīdzētu dalībvalstīm īstenot Padomes Kopējās nostājas 2008/944/KĀDP (konsolidēta redakcija) 7. kritēriju un ITL 11. pantu. Izsekošanas procesā iegūtā informācija arī identificē neatļautus īstos lietotājus, parasto ieroču novirzītājus, nelikumīgus piegādes ķēdes dalībniekus un nelikumīgus finansētājus, tādējādi sniedzot dalībvalstīm kritiski svarīgus eksporta risku profilēšanas datus.

4.6.3. Projekta darbības

Pastāvīga izsekošanas pieprasījumu plūsma un ar to saistīta saziņa, un turpmākas izmeklēšanas visā projekta darbības laikā. Lai atbalstītu šīs darbības, CAR pētīs un izstrādās jaunas izsekojamības uzlabojumu tehnoloģijas.

4.6.4. Projekta rezultāti

Ar šo projektu:

- a) vēl nepieredzētā tempā tiks izsekoti nelikumīgi parastie ieroči un to munīcija, kas atrasti konfliktu skartās teritorijās. Uzlabojumi, kas CAR standarta operāciju procedūrās pēc plašām apspriedēm ar dalībvalstīm panākti *iTrace* III laikā, nodrošinās, ka informāciju, ko ievāc CAR izsekošanas vienība, pirms tās izpaušanas pārskatīs valstu valdības, un dos ieguldījumu lielākajā globālajā izsekoto konflikta ieroču repozitorijā;
- b) CAR Pastiprinātās izmeklēšanas vienība (*EIU*) izmantos informāciju, kas ievākta no nelikumīgu parasto ieroču un to munīcijas izsekošanas, lai lielākā mērā attiecībā uz novirzīšanu noteiktu “kas, kāpēc, ko, kad un kā” aspektus, veicot piegādes ķēdes kartēšanu, kurā balstīsies uz trim izmeklēšanas pīlāriem: cilvēku tīkliem, nelikumīgu ieroču finansēšanu un piegādes loģistiku. *EIU* var izvietot visā pasaulē, un tā strādās, lai iegūtu nepubliciskas liecības, finanšu informāciju un dokumentus konfliktu teritorijās un ārpus tām; un
- c) visbeidzot, CAR sniegs politikas veidotājiem jaunu iespēju klāstu attiecībā uz to, kā vērsties pret parasto ieroču un to munīcijas nelikumīgu nodošanu un aiz tās stāvošajiem finanšu un loģistikas tīkliem, tādējādi tādas pasākumus kā ieroču embargo un tiešā eksporta kontroles papildinot ar “tīkla graušanas” iespējām, sākot ar uzticamības pārbaudi banku nozarē un beidzot ar mērķorientētām konteineru inspekcijām un signalizēšanu par tirdzniecības starpniekiem.

4.6.5. Projekta īstenošanas rādītāji

Izsekošanas pieprasījumu apjoms un sekmīga izpilde tiks regulāri reģistrēti un novērtēti visā rīcības darbības laikā.

Projektu īsteno visā trīs gadu *iTrace* projekta periodā.

4.6.6. Projekta labumguvēji

Lai iepazītos ar pilnu labumguvēju sarakstu, kas ir identisks šā projekta labumguvēju sarakstam, skatīt 4.2.6. iedaļu.

5. **Atrašanās vietas**

Projektos Nr. 1, Nr. 2 un Nr. 6 būs nepieciešama plaša parasto ieroču ekspertu izvietošana uz vietas konfliktu skartajos reģionos. Šīs izvietošanas tiks izvērtētas katrā konkrētā gadījumā, ņemot vērā drošību, piekļuvi un informācijas pieejamību. CAR daudzās attiecīgajās valstīs jau ir iedibinājis kontaktus vai jau īsteno projektus. Projektu Nr. 3 īsteno dalībvalstu galvaspilsētās (atbilstīgi dalībvalstu prasībām veicot arī citus izbraukumus valstu iekšienē). Projektu Nr. 4 īsteno pasaulē mērogā starptautiskās konferencēs un koordinējot ar valstu valdībām un attiecīgām organizācijām, lai nodrošinātu projektam maksimālu redzamību. Projekta Nr. 5 apkopošanu veiks Beļģijā, Itālijā, Francijā un Apvienotajā Karalistē.

6. **Ilgums**

Saskaņā ar aplēsēm kopējais visu projektu ilgums ir 36 mēneši.

7. **Īstenotāja vienība un Savienības redzamība**

CAR integrē nelielas uz vietas strādājošas izmeklēšanas komandas vietējos aizsardzības un drošības spēkos, miera uzturēšanas / miera atbalstīšanas personālā un citos veidos, kam ir pilnvaras drošības jomā. Kad šie spēki/misijas ir garantējuši nelikumīgu ieroču vai pierādījumu savākšanas objekta drošību, CAR komandas savāc visus pieejamos pierādījumus par tiem un to lietotāju grupām. Pēc tam CAR izseko visus unikāli identificējamus priekšmetus un veic plašas izmeklēšanas par to nelikumīgām nodošanām, piegādes ķēdēm un atbalstu personām, kas apdraud mieru un stabilitāti.

Strādājot kopā ar valsts eksporta licencēšanas iestādēm un nevalstiskām vienībām, CAR rekonstruē piegādes ķēdes, kas ir atbildīgas par ieroču piegādi bruņotiem konfliktiem, identificējot nelikumīgas darbības un ieroču novirzīšanu no likumīgiem uz nelikumīgiem tirgiem. CAR reģistrē savāktu informāciju savā *iTrace* globālajā ieroču uzraudzības sistēmā, kas, tā kā tajā ir reģistrēti vairāk nekā 650 000 konfliktos izmantoti ieroči, municija un saistīti materiāli, ir pasaulē lielākais datu repositorijs par konfliktos izmantotiem ieročiem.

CAR izmanto šo informāciju: a) lai brīdinātu dalībvalstis par parasto ieroču un to municijas novirzīšanu un b) lai dotu iespēju īstenot mērķtiecīgas pret novirzīšanu vērstas iniciatīvas, tostarp pārskatītus eksporta kontroles pasākumus un starptautiskas diplomātiskas darbības.

Ir pierādīts, ka ar šo metodoloģiju var konstatēt novirzīšanu gandrīz nekavējoties, jo CAR komandas ir informējušas dalībvalstis par novirzītiem ieročiem, kamēr tās joprojām ir izvietotas konflikta skartos reģionos. Dažos gadījumos CAR komandas ir atklājušas neatļautu tālāk nodošanu divu mēnešu laikā pēc tam, kad ieroči atstājuši rūpnīcas teritoriju.

Ar Lēmumu (KĀDP) 2019/2191 tika atbalstīts CAR, lai tas varētu turpināt un plašāk izvērst ar Lēmumu (KĀDP) 2013/698 (2013. gada 25. novembris) izveidoto un ar lēmumiem (KĀDP) 2015/1908 un (KĀDP) 2017/2283 atjaunoto *iTrace* projektu. Ar minētajiem projektiem, ko dēvē attiecīgi par *iTrace* I, II un III, *iTrace* visā pasaulē ir nostiprinājusies kā nozīmīga konfliktos iesaistītu ieroču pārraudzības iniciatīva, un tie sniedza tiešu atbalstu ES eksporta licencēšanas iestādēm un ieroču kontroles politikas veidotājiem.

Turklāt 2015. gada 2. decembrī ES rīcības plānā pret šaujammieročiem un sprāgstvielām nelikumīgu tirdzniecību un izmantošanu tika pausts aicinājums "paplašināt *iTrace* izmantošanu" un tika ieteikts visām valstīm tiesībsardzības iestādēm, atklājot ieroču un municijas novirzīšanu, salīdzināt konstatējumus ar *iTrace* datiem. 2019. gadā CAR noslēdza saprašanās memorandu ar Eiropolu, lai palīdzētu šajās darbībās. Turklāt CAR ir sniedzis *iTrace* datus Interpola iARMS sistēmai un palīdzējis Interpolam identificēt ieročus, par kuriem dalībvalstis ir augšupielādējušas datus iARMS sistēmā.

CAR veic visus atbilstīgos pasākumus, lai darītu plaši zināmu to, ka rīcību ir finansējusi Eiropas Savienība. Šādus pasākumus veiks saskaņā ar Eiropas Komisijas izstrādāto un publicēto Eiropas Savienības ārējo darbību ziņošanas un pamanāmības rokasgrāmatu.

CAR tādējādi ar pienācīgiem atpazīstamības pasākumiem un publicitāti nodrošinās Savienības ieguldījuma redzamību, izceļot Savienības lomu, nodrošinot tās darbību pārredzamību un vairojot izpratni par šā lēmuma iemesliem, kā arī par Savienības atbalstu šim lēmumam un par šā atbalsta rezultātiem. Uz materiāliem, kas izstrādāti saistībā ar projektu, būs uzskatāmi redzams Savienības karogs saskaņā ar Savienības pamatnostādņem par pareizu karoga izmantošanu un attēlošanu.

8. Metodoloģija un aizsardzības pasākumi attiecībā valsts valdībām partnerēm

iTrace Action ietvaros tiks saglabāta politiski līdzsvarota ziņošana. Saskaņā ar CAR pamatprincipiem šīs rīcības ietvaros tiks ziņots par nelikumīgiem parastajiem ieročiem un to munīciju, ko CAR izmeklēšanas komandas, kuras darbojas uz vietas, dokumentē konfliktu skartajās valstīs, neskarot to veidu vai izcelsmi un neatkarīgi no tās puses piederības, kura ir minēto ieroču turētāja. CAR atzīst, ka dalībvalstis, kuras atklāj informāciju pārredzamības nolūkā, var pakļaut savu ieroču eksportu plašākai publiskajai kontrolei. Tādēļ, cik vien iespējams, CAR:

- a) savos publiskajos ziņojumos publiskas pārredzamības interesēs atzīs dalībvalstis, kuras ir sniegušas informāciju *iTrace Action* ietvaros, un
- b) nodrošinās, ka *iTrace* publiskajos ziņojumos iepriekš minētās dalībvalstis tiek stingri nošķirtas no valstīm, kas konsekvēnti neatklāj informāciju *iTrace* izmeklēšanu atbalstam.

8.1. Operatīvā skaidrība

Pirms būtiskas iesaistīšanās visās tajās valstīs, uz kurām *iTrace* izmeklēšanas uz vietas vai *iTrace* apmācības un mentorēšanas programmas agrāk neattiecās, CAR iepriekš lūgs atļauju no COARM. Jebkurā šādā lūgumā tiks izklāstīts plašais CAR izmeklēšanas un metodoloģijas tvērums, kas paredzēts attiecīgajai valstij. Šā Padomes lēmuma pieņemšanas laikā *iTrace* programmas iepriekš ir darbojušās šādās valstīs: Afganistānā, Bahreinā, Beninā, Burkinafaso, Kamerūnā, Centrālāfrikas Republikā, Čadā, Kongo Demokrātiskajā Republikā, Kotdivuārā, Ēģiptē, Etiopijā, Gambijā, Ganā, Indijā, Irākā, Izraēlā; Jordānijā, Kenijā, Libānā, Lībijā, Mali, Mauritanijā, Marokā, Mozambikā, Mjanmā/Birmā, Nepālā, Nigērā, Nigērijā, Filipīnās, Saūda Arābijā, Senegālā, Somālijā, Dienvidsudānā, Sudānā, Sīrijā, Togo, Tunisijā, Turcijā, Ugandā, Ukrainā, Apvienotajos Arābu Emirātos un Jemenā.

8.2. Neobjektivitātes mazināšana

CAR atzīst, ka detalizācijas pakāpe, ko valstu valdības nodrošinājušas atbildēs uz izsekošanas pieprasījumiem – sākot no atbildes nesniegšanas vispār līdz pilnīgai nodošanas dokumentācijas atklāšanai un iesniegšanai – var izraisīt to, ka dažādās dalībvalstīs publiskās informācijas apmērs būs dažāds. CAR apņemas mazināt jebkādu netiešu neobjektivitāti, ko šādas būtiskas atšķirības izsekošanas atbildēs varētu izraisīt *iTrace* ziņojumos, šādā veidā:

- a) teksta ievadā nepārprotami norādot visus gadījumus, par kuriem ziņots *iTrace Action* ietvaros, kad dalībvalstis ir pārredzami atbildējušas uz izsekošanas pieprasījumiem tādā veidā, kas attiecīgā gadījumā nepārprotami apstiprina uz minētajiem izsekošanas pieprasījumiem attiecināmās nodošanas likumību;
- b) teksta ievadā nepārprotami norādot visus gadījumus, par kuriem ziņots *iTrace Action* ietvaros, kad valstis nav atbildējušas uz izsekošanas pieprasījumiem, norādot, ka, "ņemot vērā to, ka nav atbildes uz izsekošanas pieprasījumu, CAR nevar komentēt attiecīgās nodošanas likumību" (to nepiemēros gadījumiem, kad dalībvalstis, atbildot uz konkrētiem izsekošanas pieprasījumiem, ir sniegušas pamatojumu – kas tām ir traucējis atbildēt nekavējoties vai pilnībā); un
- c) plānveidīgi sniedzot EĀDD ziņojumu par visiem gadījumiem, kad CAR 28 dienu laikā nav saņēmusi no valstīm apstiprinājumu, ka tās saņēmušas izsekošanas pieprasījumu. CAR reģistrēs visus apstiprinājumus par saņemšanu, ko tā saņems vēstuļu, faksa sūtījumu, e-pastu vai tālruna zvanu veidā.

8.3. Izsekošanas process

Dalībvalstis un nevalstiskas vienības uz CAR izdotiem izsekošanas pieprasījumiem *iTrace* projekta ietvaros atbild pilnībā pēc saviem ieskatiem, saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem par eksporta kontroli un datu konfidencialitāti.

CAR izsekošanas pieprasījumus attiecībā uz eksporta kontrolei pakļautiem priekšmetiem vispirms elektroniskā veidā nosūta valdības pastāvīgajai pārstāvniecībai Apvienoto Nāciju Organizācijā Ņujorkā, kaut gan tā mudina valstu valdības administratīvu apsvērumu dēļ iecelt kontaktpunktu galvaspilsētā turpmākai saziņai *iTrace Action* ietvaros. Nekontrolētu priekšmetu gadījumā CAR izsekošanas pieprasījumus elektroniski nosūta ražotājiem vai eksportētājiem.

Izsekošanas process notiek saskaņā ar CAR iekšējo standarta operāciju procedūru 02.02 un sastāv no šādiem posmiem:

- a) pēc datu ieguves izmeklēšanas komandas uz vietas, kuru uzdevums ir izsekot parastos ieročus un to munīciju, marķē tos, lai tos varētu izsekot *iTrace* globālajā sistēmā ziņošanai par ieročiem;
- b) CAR izsekošanas vienība izskata visus citus datus, kas savākti uz vietas, un kopā ar CAR analīzes vienību rosina jebkādu papildu izsekošanas pieprasījumus, ko tā uzskata par vajadzīgu;
- c) attiecībā uz izsekošanai atlasītajiem priekšmetiem sistēma automātiski i) katram priekšmetam piešķir izsekošanas pieprasījuma numuru, ii) izsekošanas pieprasījumus par vienu vai vairākiem priekšmetiem, kuru izcelsme ir no vienas valsts, apkopo vienotā izsekošanas paziņojumā, un iii) katram izsekošanas paziņojumam piešķir korespondences numuru;
- d) līdz ar izsekošanas pieprasījuma izsūtīšanu sākas 28 dienu nogaidīšanas periods, ņemot vērā valstu procedūras, piemēram, dalībvalstīs. Nogaidīšanas perioda laikā informāciju par attiecīgo priekšmetu nedrīkst publicēt vai atsaukties uz to kādā no CAR iznākumiem;
- e) ja 28 dienu nogaidīšanas perioda beigās izsekošanas vienība nav saņēmusi atbildi uz izsekošanas pieprasījumu, tā var izdot atgādinājumu (pa e-pastu vai ar tālruna zvanu, saglabājot piezīmes par visu saziņu). Atgādinājums nav pamats jauna 28 dienu nogaidīšanas perioda sākšanai;
- f) kad izsekošanas vienība saņem atbildi uz izsekošanas pieprasījumu, tā informē visu attiecīgo personālu. Attiecīgais personāls apspriež atbildi ar izsekošanas vienību un lemj par turpmāko rīcību (t. i., vai atbildētājs ir atbildējis uz CAR jautājumiem? Vai CAR jāveic papildpasākumi vai jāpieprasa precizējumi? Vai CAR var izdot tiesības uz atbildi?);
- g) tiklīdz precizējumi ir saņemti, izsekošanas vienība sastāda paziņojumu par tiesībām uz atbildi. Tas ir kodolīgs apkopojums par informāciju, kas sniegta, atbildot uz CAR pieprasījumu, un ietver brīdinājumus par trūkstošu vai nepilnīgu informāciju. Teksts tiek sagatavots tā, lai to *verbatim* atveidotu *iTrace* un citos CAR iznākumos, un tam ir jābūt vispilnīgākajai atskaitēi par atbildētāja sniegto informāciju uz izsekošanas pieprasījumu. Izsekošanas vienība teksta projektu pārsūta pārskatīšanai komandai, kura ir atbildīga par izsekošanas pieprasīšanu. Saņemot tekstu, komanda rakstiski informē izsekošanas vienību, un izsekošanas vienība nosūta tiesības uz atbildi;
- h) ar tiesību uz atbildi nosūtīšanu sākas vēl viens 28 dienu nogaidīšanas periods, kura laikā CAR aicina atbildētāju ierosināt papildinājumus vai grozījumus tiesību uz atbildi tekstā;
- i) ja atbildētājs ierosina grozījumus tiesību uz atbildi tekstā, CAR tajā izdara grozījumus un no jauna izdod tiesības uz atbildi. Katru reizi, kad izsekošanas vienība no jauna izdod tiesības uz atbildi, sākas jauns 28 dienu nogaidīšanas periods. Šo procesu var atkārtot tik ilgi, līdz CAR uzskata, ka konstruktīva viedokļu apmaiņa ir beigusies. CAR nav pienākuma grozījumus tiesībās uz atbildi pieņemt *ad infinitum*;
- j) tiesību uz atbildi process beidzas vai nu tad, kad attiecīgā valdība vai vienība informē CAR, ka teksts ir pieņemams, vai tad, kad CAR uzskata, ka turpmāki attiecīgās valdības vai vienības ierosinātie grozījumi ir nederīgi vai lieki. Ja valdība paziņo, ka tā nepiekrīt CAR un CAR uzskata, ka izvirzītie iebildumi ir nederīgi vai lieki, CAR atsaucies uz iebildumiem ir jāiekļauj tiesību uz atbildi tekstā;
- k) gadījumos, ja tiesību uz atbildi process turpinās un tuvojas publicēšanas brīdis, divas nedēļas pirms "teksta slēgšanas" CAR paziņo atbildētājam, ka turpmāki labojumi pēc "teksta slēgšanas" datuma attiecīgajā publikācijā netiks ņemti vērā;

- l) ja izsekošanas vienība ir iekļāvusi visus grozījumus un papildinājumus tiesību uz atbildi tekstā, tā teksta projektu pāradresē pārskatīšanai komandai, kas ir atbildīga par izsekošanas pieprasīšanu. Ja teksts tiek akceptēts, CAR komanda rakstiski informē izsekošanas vienību. Pēc apstiprināšanas tiesību uz atbildi teksts tiek "slēgts", un nekādas turpmākas izmaiņas tiesību uz atbildi tekstā vairs nevar izdarīt. Turpmāk šis teksts jebkādos publiskos vai nepubliskos iznākumos, kas attiecas uz šo lietu, ir jākopē *verbatim*. Tādēļ ir obligāti nepieciešams, lai izsekošanas vienība un attiecīgās komandas pilnībā vienotos par tekstu *verbatim*, pirms tiek izdotas tiesības uz atbildi; un
- m) ja valdība vai vienība savā atbildē uz CAR izsekošanas pieprasījumiem identificē nākamo piegādes ķēdes posmu, CAR izdod jaunu izsekošanas pieprasījumu attiecīgajai pusei, un izsekošanas process atsākas no a) punkta.

8.4. Iepriekšēja paziņošana

CAR nosūta iepriekšēju paziņojumu visām pusēm, par kurām ir būtiskas atsauces *iTrace* publikācijās. Tas tiek darīts oficiāla paziņojuma formā, ko sagatavo gaidāmās publikācijas autors, un to nosūta izsekošanas vienība. Iepriekšējā paziņojumā apraksta to, kādā veidā ziņojumā tiks sniegtas atsauces uz attiecībām starp valdību vai citu pieminētu vienību un attiecīgo lietu, un ar to ir paredzēts nodrošināt, ka:

- a) CAR ir veicis uzticamības pārbaudi par jebkādiem tā iznākumos paustajiem apgalvojumiem vai atsaucēm attiecībā uz vienībām; un
- b) informācija, kas izklāstīta CAR iznākumos, ir precīza un atbilstoša.

Kad iepriekšējs paziņojums ir nosūtīts, sākas 14 dienu nogaidīšanas periods, kura laikā CAR aicina saņēmējus pārbaudīt sniegtās informācijas precizitāti un nākt klajā ar iebildumiem, ja tādi ir. Šajā 14 dienu nogaidīšanas perioda laikā informāciju par attiecīgo priekšmetu nedrīkst publicēt vai atsaukties uz to kādā no CAR iznākumiem.

9. Ziņojumi

Conflict Armament Research reizi ceturksnī sagatavos aprakstošus iznākumu ziņojumus. Tajos attiecībā uz katru projektu tiks *inter alia* iekļauta detalizēta informācija par pasākumiem, kas veikti ziņošanas perioda laikā, tostarp par datumiem un valstu iestādēm. Ziņojumos iekļaus arī informāciju par to, cik reizes *iTrace* konsultējusies ar dalībvalstīm.

Pētniecības pasākumu ģeogrāfiskais tvērums, konstatējumu daudzums un kategorija, kā arī to izcelsme būs pieejami tiešsaistē, reāllaikā *iTrace* infopanelī.
